

ט' אייר תשפ"ה
7 מאי 2025

בירור נסיבות תאונת עובד קבלן: יער הר גיורא

כללי :

מועד התאונה: יום שלישי, 22/4/2025, שעות 7:20 בבוקר
מקום התאונה: יער גיורא – סובב הר גיורא
תיאור התאונה: הדרדרות טרקטור – (יעה אופני)
תוצאות התאונה: פגיעות ושברים בצלעות וחבות יבשות בחלקי גוף
תאונת עובד קבלן
מועד התחקיר: יום שלישי, בקרות התאונה ויום רביעי טלפונית עם הנפגע
משתתפים בתחקיר: מחמוד עבידאת (יערן מקומי – מדריך), נתן בן אהרון (מנהל גוש יער), איתי כהן (סייר) [REDACTED] (נהג טרקטור) [REDACTED] (קבלן) – טלפונית.
מתחקר: אורי שמואלי - מנהל בטיחות ארצי

תיאור האירוע :

- בתאריך 22 לאפריל 2025, בוצעו עבודות כריתה וגיזום באזור תחום – סובב הר גיורא.
- בשעה 7:20 לערך, כארבעים דקות לאחר תחילת העבודה, נהג הטרקטור נסע רוורס לאחר שהניח בול עץ ומסיבה שאינה ברורה לא בלם ועצר את הטרקטור.
- בעת התאונה נהג הטרקטור הוריד את הכף הטרקטור דבר שלפי [REDACTED] (עובד קבלן נוסף) הביא לכיבוי הכלי ואי יכולת בלימה.
- הנהג היה חגור ובקי בעבודות מסוג זה.
- הטרקטור הידרדר כ-50 מטר במורד תלול ונעצר לאחר שפגע בעצים.
- הפעילות נפסקה לאחר קרות התאונה.
- הוזמנו כוחות חילוץ והצלה וכן כוחות רפואיים.

ריכוז פעילות התחקיר :

- ביום התאונה מנהל בטיחות ארצי – תחקור העובדים במקום התאונה
- תחקור היערן המקומי
- תחקור מנהל גוש היער
- תחקור הסייר האזורי
- תחקור נהג טרקטור - טלפונית
- בדיקת שטח העבודה
- בחינת נהלים/תקנות וחוקים
- בדיקת תהליכי עבודה

▪ בדיקת תיק שטח

▪

ממצאי רקע :

- קבלן הכריתות עובד באזור ההר מס' חודשים. במקום התאונה הקבלן עובד כחודש.
- הקבלן החליף את כלי העבודה (טרקטור – יעה אופני) ביום התאונה וזאת עקב השבתה של הטרקטור הקודם שעבד בשטח.
- הקבלן עובד זמן רב עם קק"ל והינו מיומן בתהליכים אלה.
- דגשי בטיחות ניתנו לעובדי הקבלן ע"י היערן המקומי.
- סקר בטיחות (תוואי שטח ומפגעים) ניתנו גם כן ע"י היערן המקומי.
- ביום התאונה העבודה המשיכה כסדרה ולא היה דבר מה חריג.
- באתר זה, עובדים שני עובדי קבלן. נהג הטרקטור ועובד נוסף המפעיל משורים מכניים וכלי עבודה מיטלטלים נוספים.
- לעובדים ישנם ציוד בטיחות לתהליכי העבודה השונים.

השתלשלות האירועים :

- הקבלן החל לעבוד באזור ההר לפני כשישה חודשים.
- בסובב הר גיורא – מקום התאונה הקבלן עובד כחודש ימים בכריתה והוצאת בולי העץ.
- מתחילת העבודה, ישנו פיקוח צמוד של עובד קק"ל – יערן מקומי.
- מכוון שהטרקטור הושבת, ביום התאונה הביאו טרקטור חדש בכדי להמשיך באופן רציף את העבודה.
- נהג הטרקטור מכיר את הכלי והינו עובד זמן רב על טרקטורים מסוג זה (ע"פ דבריו של האב).
- ביום התאונה, נהג הטרקטור הזיז בול עץ והחל לנסוע לאחור בכדי להמשיך בעבודה. מסיבה שאינה ברורה המשיך בנסיעה ולא בלם. נהג הטרקטור הוריד את הכף ולמרות זאת המשיך בנסיעה לאחור ללא עצירה.
- נהג הטרקטור היה חגור בחגורה.
- הכלי נעצר לאחר שנפל במדרון באורך של 50 מטר.
- בקרות התאונה גם עובד הקבלן וגם היערן המקומי היו בקרבת מקום ונכחו בתאונה.
- עקב נפילת הטרקטור לתהום, ופגיעת הנהג, הוזמנו למקום כוחות חילוץ רבים וכן כוחות רפואה.
- מכוון שלא הצליחו להוציא את הנפגע באופן ידני /או רכוב, הוזמן מסוק שהוציא את הנפגע בטיסה ומשם לבית החולים.
- הטרקטור עדיין במקום התאונה ומחכה לחילוץ.

ממצאים מתוך תשאול הניפגע :

- התשאול נערך על ידי מנהל בטיחות ארצי במקום התאונה.
- התבצע תשאול טלפוני של הקבלן אביו של הנפגע.
- הטרקטור שהיה מעורב בתאונה הגיע ביום התאונה עקב הוצאת הטרקטור הקודם מהשטח.
- הנהג הינו מפעיל בעל ניסיון רב ומכיר את שטח העבודה.
- העבודה במקום מבוצעת כחודש ימים.
- הנהג והעובד השני קיבלו דגשי בטיחות ע"י היערן המקומי.
- הנהג (ע"פ אביו) לא יודע לומר מדוע לא הצליח לעצור את הטרקטור.
- הנהג היה מאובטח בחגורת הבטיחות.
- הנהג היה בהכרה כל זמן התאונה ועד הוצאתו מהשטח.

ריכוז ממצאים :

1. לצורך העברת בולי עץ והעברתם למשאית, יש צורך להשתמש בטרקטור לביצוע העבודה.
2. הקבלן עובד באזור ההר כחצי שנה ובמקום התאונה כחודש ימים.
3. הנהג הינו מפעיל מיומן אשר מכיר את שטח העבודה, והכיר את תחום העבודה (הכרה כי ישנו שיפוע תלול בצידו האחורי של האתר).
4. בעת קרות המקרה היו במקום היערן המקומי ועובד קבלן נוסף.
5. הטרקטור פעל במקום התאונה כשעה עד לקרות התאונה.
6. הטרקטור הוחלף מכוון שהטרקטור הקודם הושבת ע"י הקבלן והוצא מהשטח.
7. הנהג היה חגור בחגורת בטיחות.
8. לכלי ישנו רישיון וביטוח כחוק.
9. אין תיק שטח הכולל את המסמכים הנדרשים באתר העבודה. "הדרכות בטיחות" - היו שני מסמכים מאפריל 24 ואוג' 24.
10. העבודה בשטח הופסקה לאחר קרות המקרה.
11. האירוע דווח למנהל הבטיחות הארצי ע"י מנהל גוש היער בסמוך לקרות התאונה.
12. ניתנו דגשי בטיחות ראשוניים לביצוע על ידי מנהל הבטיחות הארצי, לאחר קבלת הידיעה על המקרה.
13. מנהל גוש היער העביר דגשים לביצוע חילוץ הכלי, תוך קבלת ידיעה ואישור גורם קק"ל.
14. במהלך העבודה הוצבו שלטי אזהרה מסוג "זהירות עבודה" בסמוך לרחבה.

עדויות :

1. מחמוד עבידאת – התחלנו את יום העבודה בשעה 7:00 לערך. כעבור 20 דקות ראיתי את הטרקטור נוסע לאחור, ללא עצירה מלאה עד שנפל לתהום. עובד הקבלן ואני ירדנו מטה ושחררנו את הנהג ובמקביל הזעקתי כוחות הצלה וחילוץ וכן כוחות רפואה. יידעתי במידי את מנהל גוש היער.
2. נתן בן אהרון – קבלתי דיווח על תאונה של טרקטור. הגעתי למקום. הודעתי במידי לסייר (מ"מ מנהל האזור) ומנהל הבטיחות הארצי שהגיע למקום התאונה.
3. [REDACTED] – שיחה טלפונית 24/4/2025 – קבלן הביצוע. מכוון שבנו לא יכול עדיין לדבר, שוחחתי עימו על קרות המקרה כפי ששמע מבנו.

ביום התאונה הביאו טרקטור – שופל חדש על מנת לבצע את העבודה. בימים שקדמו היה כלי אחר שיצא מהמתחם (בובקאט).

בנו – ■■■ – נהג הטרקטור מיומן ומכיר את כלי הצמ"ה. לדבריו, הכלי נכבה כנראה לאחר הורדת כף הטרקטור ולכן לא יכל לתפעל את הכלי כולל שימוש בברקסים.

4. איתי כהן – הגעתי לשטח לאחר קבלת הודעה ממנהל גוש היער. התחלנו לעזור לפינוי הנהג.

מסקנות :

1. גורם התאונה: **ככל הנראה**, התאונה נגרמה כתוצאה מהגורם האנושי - הנהג – שמשום מה לא עצר את הטרקטור לאחר הנסיעה לאחור. לדברי האב והעובדים הנוספים, הכלי נכבה בשלב הנסיעה.
2. ניסיון ומיומנות העובד: התאונה התרחשה למרות שהעובד מטעם חברת הקבלן הוא עובד מיומן, המכיר היטב את כלי העבודה, את שטח העבודה ואת מהות העבודה הנדרשת.
3. פיקוח צמוד: יש לוודא קיומו של פיקוח צמוד מצד היערן הגושי/מדריך במהלך כל זמן ביצוע העבודה, במיוחד באזורים שתואי השטח "מאתגר" (שיפועים חדים, סלעים וכד').
4. תקינות כלי העבודה: יש לוודא כי כלי העבודה תקינים, נקיים ומצוידים בכל המגוונים הנדרשים לצורך ביצוע עבודה בטוחה.
5. הדרכות בטיחות: יש לקיים הדרכות בטיחות כלליות וייעודיות לעובדים. הדרכות אלו יינתנו על ידי הקבלן, ומסמך חתום על ידי כלל העובדים יאווסף בתיק השטח.
6. ריענון הנחיות בטיחות: יש להמשיך להסביר ולרענן הנחיות בטיחות באופן סדיר בכל שלבי העבודה, ובמיוחד בתחילת כל יום עבודה. יש להעביר ריענון הכולל שימת דגש לתואי השטח, מזג אויר, חיות מסוכנות ועוד.
7. שילוט בטיחות: יש להציב שלטי בטיחות במקומות נראים לעין המתריעים מפני עבודות עם טרקטור. יש להציב את השילוט בתחילת שטח העבודה.
8. הצוות שהיה במקום – היערן המקומי ועובד הקבלן תפעלו את המקרה באופן מהיר ומקצועי, הזמינו כוחות הצלה וחירום במידי ויידעו את הגורמים הרלוונטיים על קרות התאונה.
9. הטיפול הראשוני ותפעול המקרה, יתכן ומנעו פגיעות רציניות יותר של הנפגע.
10. טיפול רפואי: הטיפול שניתן על ידי מד"א ופינוי הנפגע באופן מוסק היה מחויב עקב תואי שטח קשה פינוי רגלי.
11. אין ספק שהיערן הגושי (המדריך) ועובד הקבלן פעלו באופן ראוי וכן גם שאר העובדים והכוחות שהגיעו.

הוראות לביצוע :

1. ביצוע סקר סיכונים: יש לבצע "סקר סיכונים" לפני תחילת העבודה ולהחליט על אופן העבודה הבטיחותי ביותר.
סקר הסיכונים יבוצע על ידי הקבלן, ובמידת הצורך בשיתוף גורם מטעם קק"ל.
בסיום התהליך, הקבלן יחתום על סקר הסיכונים והמסמך החתום יתויק בתיק השטח.
יש להכין סקר סיכונים חדש עבור כל תוואי שטח חדש או בכל מקרה של תהליך עבודה חדש.
2. הקפדה על עבודה לפי נהלים וחוקים: יש להדגיש לכלל העובדים, המנהלים ועובדי הקבלן כי יש לפעול בהתאם לחוקים, התקנות והנהלים הרלוונטיים.
עליהם לפעול על פי הנחיות העבודה של קק"ל וכן לפי הנחיות היערן הגושי, בנושאי בטיחות וגהות באתרי העבודה של קק"ל.
3. הדרכות בטיחות: יש להבטיח קיום הדרכות בטיחות והדרכות ייעודיות לנושאים רלוונטיים, שיינתנו על ידי הקבלן. יש לתייק טופס הדרכות בתיק השטח. **יש לבצע הדרכות בטיחות לפחות אחת לשנה ע"י הקבלן, ולרשום את תהליכי העבודה שעליהם ניתנו הדרכות ייעודיות.**
יש לקיים תדריכי בטיחות/דגשי בטיחות יומיים לפני תחילת העבודה ולהדגיש את מהות הסיכונים בתהליך.
4. וידוא הבנה של הנחיות בטיחות: על המנהלים לוודא כי כלל העובדים בשטח מכירים, מבינים ופועלים על פי הנחיות וכללי הבטיחות שנמסרו להם.
5. שילוט בטיחות: יש להציב שלטי אזהרה ובטיחות במקומות בולטים ונראים לעין.
6. בטיחות בתנועת כלים ממונעים: יש להקפיד על נהלי הגעה ויציאה משטח העבודה עם כלים ממונעים.
יש לשים דגש על תנועת כלים ממונעים בשטח עבודה ולהימנע מחנית כלי רכב בסמוך ו/או שטחי מנוחה ברדיוס עבודת כלי הצמ"ה. ככלל, שטח העבודה יהיה "סטריילי" מנוכחות כלי רכב ו/או שטחי מנוחה של העובדים.
פיקוח תמידי: יש לוודא כי העבודה מתבצעת בפיקוח תמידי של מדריך לצורך הבטחת יישום מלא של כללי הבטיחות.
8. הכנת תיק שטח עם כלל המסמכים הרלוונטיים.

הערות מנהל הבטיחות :

1. ציות לנהלים ולתקנות: יש להקפיד על עבודה בהתאם לנהלים, החוקים, התקנות וההנחיות המקצועיות הרלוונטיות. בנוסף, יש לפעול על פי הנחיות האזור לגבי תהליכים ייחודיים לאותו אתר.
2. שימוש בציוד מגן אישי: יש לוודא כי כלל העובדים בשטח, כולל עובדי הקבלן, מצוידים בציוד מגן אישי מלא, המתאים לסוג העבודה ולתהליכה.
יש לוודא כי לכלי הצמ"ה ינשם רישיונות וביטוחים כחוק.
3. הדרכת עובדים והבטחת מיומנות: יש לוודא כי העבודה מבוצעת על ידי עובדים מיומנים שקיבלו הדרכה מתאימה מטעם הקבלן.
במסגרת הדרכת הבטיחות וכן בעת מתן דגשי בטיחות, יש להדגיש את כללי הבטיחות הנוגעים להפעלת כלי העבודה ותפעולם התקין, יש להביא לידיעה את נושאי תוואי השטח, מזג האוויר, דרכי כניסה ויציאה וכן ציוד מגן אישי ייעודי לתהליכי העבודה.
4. דיווח מיידית על אירועים: כל תאונה, תאונת עבודה או כמעט תאונה, חייבות להיות מדווחות מיידית ליחידת הבטיחות. דבר שהתקיים כאמור.

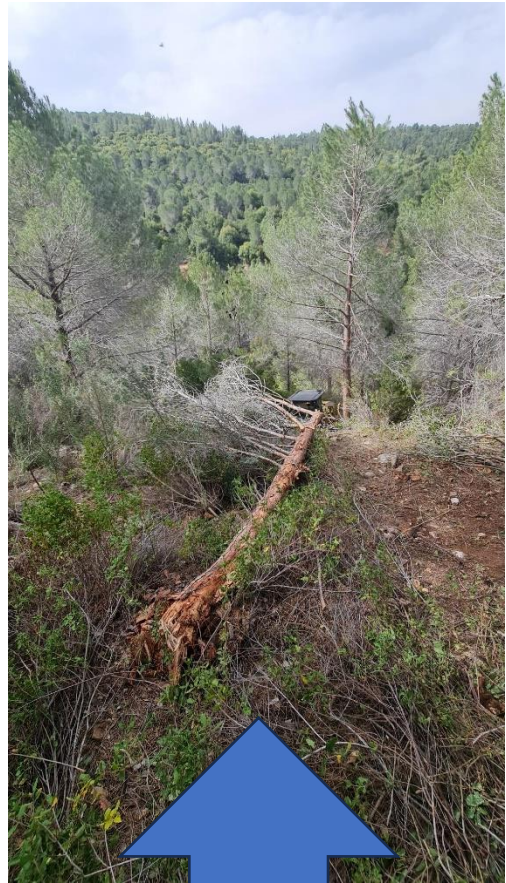
5. תיעוד סקר סיכונים : יש לתעד כל סקר סיכונים שבוצע ולהחתיים את הקבלן על קבלת סקר זה. המסמך החתום יתויק בתיק השטח.
6. תכנון והכנה מוקדמת : יש לתכנן את מהות העבודה מבעוד מועד ולבצע סימולציות תרחישים אפשריים, לרבות מה עלול לקרות במקרים של תקלה או תאונה.
7. שימוש בכלים תקינים בלבד : חל איסור מוחלט על שימוש במכשירים שאינם תקינים או כאשר עולה חשש לתקינותם.
8. יש להקפיד שלא להעמיד כלי רכב, ציוד ואף לא עובדים במסלול העבודה של כלי הצמ"ה. יש להקפיד להחנות את כלי הצמ"ה שעת שאינו בשימוש במקום בטוח לכלל העובדים והמבקרים (לפי מיקום העבודה).
9. לימוד ממקרים קודמים : במסגרת הדרכות הבטיחות הייעודיות, יש להציג מקרים דומים או קשורים וללמוד מהם כדי למנוע הישנותם בעתיד.
10. הפצת ממצאי התחקיר : יש להעביר את בירור נסיבות התאונה לכלל המעורבים וכן להציג את הממצאים בוועדות הבטיחות המרחביות, לצורך למידה ושיפור נהלי הבטיחות.

תמונות :

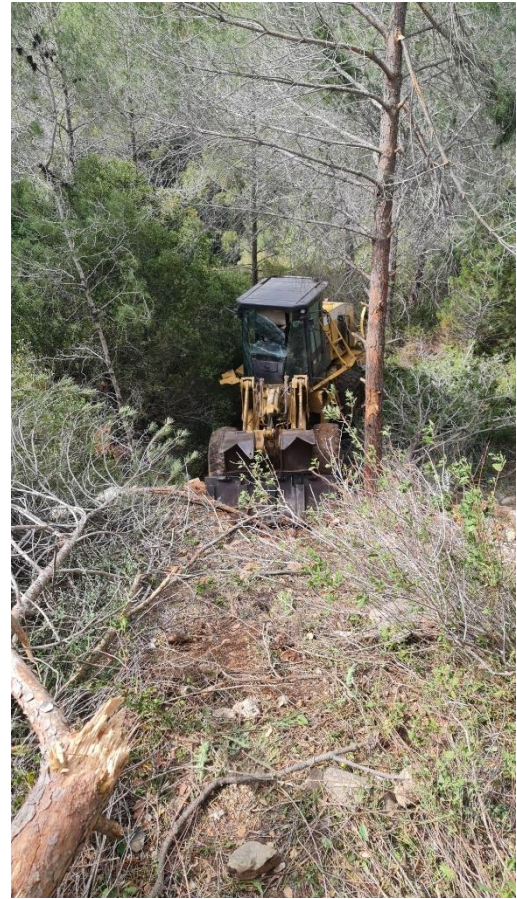

הפילה
טלול

מסלול
הנפילה

הוצאה
אווירית
מחשטח

